

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piac-utca 12, Egyház-tér felől.
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek

kiadóhivatalban Egyház-tér: tér és a
Horovitz Zsigmond papíruzetében
Piac-utca 12. — Telefon : 330.

A választójogi népgyűlés.

Báró Bánffy Dezső Debrecenben.

Az általános választójog ligájának gyűlései szerte az országban, csak bevezető hírnökei annak az óriási harcnak, amely rövid idő múlva meg fog indulni Magyarországon az általános választójog nagy demokratikus követeléséért.

Igazuk van azoknak, akik megértik és hirdetik, hogy Magyarországon egy roppant nagy átalakulás láztünetei mutatkoznak. Forrongó, lekötött, felszabadulásra törő erők láncokat tépve követelik a felszabadulást.

Nemzeti szabadság, állami függetlenség követelése mellett, ime itt forrong a demokratikus felszabadulás, a népjogok kivívásának: az általános választójognak eszméje is. E két nagy társadalmi erő két oldalról, mindent elsőprő energiával készül a döntő harcra, hogy átalakítsák Magyarország állami és társadalmi képét és elkorhadtt, lejárt ósdi intézmények lerombolásával szabad és modern demokratikus államot teremtsenek.

E nagy átalakulás gyönyörű perspektíváját tárta fel Debrecen népe előtt a vasárnapi népgyűlés, ahol a legkülönbözőbb programot valló politikusok fogtak egymással kezét, hogy együtt hirdessék az általános választójogot és az ennek nyomán támadó új Magyarországot.

Báró Bánffy Dezső az ő erős egyéniségének egész súlyával szállt sikra az általános választójogért.

Bakonyi Samu dr és Tüdös János dr országos képviselőinknek velős, szép beszédei a függetlenségi és 48-as párt álláspontját juttatták kifejezésre, midőn teljes lelkesedéssel szálltak sikra az általános választójogért.

És mint a legszélső irányzatu párt: a szociáldemokrata párt képviselője, Bokányi Dezső éles, kemény támadást intézett a mai korhadtt, züllött rendszer

eilen s tüzes szavakkal hirdette, hogy a magyar munkások készek tettekkel is harcba szállani az állam megújulásáért, miként azt 1848-ban Kossuth Lajos tette. Nagy rokonszenvvel hallotta az egész polgárság Bokányi szavaiból, hogy a szocialista párt szintén nemzeti alapra helyezkedik és a szónok beszéde a függetlenségi és a szocialista párt jövő szövetségére világított rá.

Mint e különböző irányzatu politikusok beszédeinek harmonikus összefoglalása hatott Jánosi Zoltán gyönyörű felszólalása, kit a nép lelkesedése a pódiumra szólított. Jánosi izzó szavakkal mutatott arra rá, hogy két kardunk van, amelyekkel harcolnunk kell: a nemzeti függetlenség és a népszabadság. E két hatalmas fegyvert nem szabad egymás ellen kihasználni, hogy azok rontó harcban egymást kaszabolják, hanem mind a két nagy eszmét egyesítve, tömörülve egy táborban küzdjünk közös ellenségeink ellen hazánk teljes felszabadításáért.

A jövődönnek a gondolata ez! — Egyesíteni kell a nemzeti függetlenség és a népszabadság nagy eszméit és akkor győzni fogunk. Ennek a gondolatnak hatása alatt oszlott szét az impozáns népgyűlés.

A gyűlés megnyitása.

Féltizenegy órakor már zsufolásig megtelt a Bika nagyterme. Minden rendű és rangú közönség jelent meg és hallgatta nagy érdeklődéssel Magyarország legnagyobb kérdésében elhangzott nagy értékű fejtegetéseket és igazán szép lelkes beszédeket.

Legányi Gyula dr nyitotta meg a gyűlést. Nehány lelkes szóval rámutatott a küzdelem céljára s azokra a türehetetlen viszonyokra, amelyek e küzdelmet szükségessé teszik.

Indítványára a közgyűlés egyhangú lelkes fölkiáltással Degenfeld József

gróft választotta meg elnökévé, jegyzővé pedig Kovács Gábor drt.

Bánffy Dezső báró.

Taps és éljezés közepette állott szólásra a gyűlés illusztris vendége Bánffy Dezső báró, a választói liga elnöke s a következő beszédet mondotta:

Tisztelt közönség! (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) Méltóztassanak megengedni nekem, ha részben meggyengült egészségem, részben rekedtségem folytán talán nem kielégítőképen leszek képes azt a néhány szót önökhöz intézni, amelyet elmondani akarok.

Nem jöttünk mi — mint az országos általános, titkos és községenkénti választójog központi szervezetének küldöttei Önök szives meghívása folytán — azért, hogy pártpolitikát csináljunk és nem szabad megengedni és Önök se engedjék meg, hogy ez a nagy kérdés — mély a magyar állam jövőjét kell hogy lerakja — pártpolitikai kérdéssé váljék. Minden pártnak, akármilyen elvet vall is, kell, hogy szeme előtt lebegjen a magyar állam jövőjének kérdése és ha mi akarjuk a magyar államot a nyugati európai államok viszonyainak mintájára kiépíteni: akkor nem tehetjük, hogy ami Európában mindenütt megvan a kulturvilágban, — az általános, titkos, egyenlő, községenkénti választójogot be ne hozzuk hazánkba is. Amért mi jöttünk, annak célja az, hogy itten Önök előtt elmondjunk néhány gondolatot, melyek tanácsolják az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójog behozatalát. Nem egyes pártnak a szempontjából szükséges ez, hanem az egész ország jövője szempontjából. Hiszen az utóbbi idők rohamosan bizonyítják, hogy a régi választójoggal tovább élni, a nemzet akaratát érvényre juttatni nem lehet. (Ugy van, ugy van.)

Majd a régi rendszer elavulásáról szölt s arról, hogy 48 óta nem fejlődöttünk, pedig ami akkor jónak látszott, az ma már alkalmatlan.

Szólt arról, mi teszi szükségessé a választói jog reformját, miért kell átadni a népnek a politikai hatalmat, végül cáfolta a választói jog ellenségeinek amaz állítását, hogy a magyar hegemonia szenved csorbát a választói jog általánossá, titkossá, községenkéntivé és egyenlővé tétele által. Beszélt a

Legelegánsabb férfi ruhákat készít, szoboz
szabó LÁSZLÓ férfi szabó. Debrecen, Széchenyi-útca 1. szám alatt

sovinizmusról, amely nem ellensége a mai küzdelemnek. A választói kerületek átalakításával a hegemonia kérdése, az egyenlőség kérdése sem szenved csorbát.

Beszédét, amelyet nagy lelkesedéssel fogadtak, így fejezte be:

Tisztelettel kérem az urakat, hogy hallgassák meg és fogadják be az elmondandókat és méltóztassanak kitarítani pártkülönbség nélkül ezen elvek mellett és küzdeni jövőre, hogy küzdelmünk eredménye alapján az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választójog törvénybe iktatassék, hogy új parlamenti élet jöjjön létre és felépüljön az egységes, magyar nemzeti állam. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

Messinger Simon.

Messinger Simon dr, a választói jog ligájának alelnöke gyönyörű hasonlatokkal, hatalmas érvekkel tele szép beszédben bizonyította a választói jog híveinek igazságát s cáfolta az ellenség állítását.

Beszédét nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Első sorban is örömeinek adott kifejezést, hogy eljöhettek a legmagyarabb városba, Debrecenbe. A tatárjárás alatt -- mondotta -- véres kardok hirdették, hogy veszélyben a haza. Ma is járnak még a hírnökök, de ezek a szónok igaz erejével hirdetik, hogy millió elnyomott vár a felszabadításra. Akkor az ellenség kivérült, most a nemzettestben pusztít a bacillus.

És nem állhat meg szerinte az a vád sem, hogy a választói jogra nem érett meg a nemzet. Ez előtt 80 évvel Angliában meg akarták adni a választói jogot a népnek. Amikor ezt tárgyalták, az angol nemzet egyik legnagyobb politikusa, Macaulay azt mondta, szívesen hozzá járulna a jogok megadásához, ha a nép gazdag volna. Pedig éppen az éhe-sekből kell a parlamentet összehozni, mert ezek fogják megszüntetni a nyomort.

Beszélt azután arról a rettenetes állapotról, amely szerint ma a föld, vagyon és a választói jog megszűnik.

Számokkal és adatokkal cáfolta aztán a választói jog ellenségeinek azon állítását, mintha a választói jog hívei ugrást tennének a sötétbe.

Nem ugrást teszünk mi a sötétbe -- végezte beszédét -- hanem igenis a sötétségből akarunk hatalmas ugrást tenni a világosságba.

Bakonyi Samu beszéde.

Kitüntető lelkesedéssel fogadta a gyűlés Bakonyi samunak a debreceni képviselőnek felszólalását, amelyben hazafias lelkesedéssel csatlakozott és hívta csatlakozásra a közönséget a választójogi küzdelemhez.

Tisztelt népgyűlés!

A szabadság minden igaz barátját örömmel töltötte el ennek a népgyűlésnek a képe, amelyen pártkülönbség nélkül megjelent a választójogért érdeklődő minden igaz érzésű magyar ember. Elfogulatlanul be kell látni, hogy e kérdésben minden pártnak súlyos mulasztásai vannak, éppen ezért fokozott erővel kell pótolni a múlt hiányait. Nem szabad a választói jog kérdését többé hatalmi versengés tárgyává tenni. A népnek meg kell adni a jogos uralmát, amely minden más erőnek a forrása. Százados bűnnek tartom, hogy a nemzet és nép fogalmát kettéválasztották. Mert micsoda hatalma lehet egy így megosztott országnak. Az eszmék érdekében való egybefonás teremtheti meg az egységet s így érhetjük el a jogegyenlőséget. Meggyőződésem szerint a nemzeti egység megteremtésére nem lehet káros a választói jog. Hatvan évig stagnált az ország most már elejét kell venni a tespedésnek, mert elérkezett az ideje annak, hogy megszűnjék a kiváltságosok uralma, a kiváltságosok parlamentje. Valóságos vissza-

élés a multtal azok magatartása, akik a választói jogot ellenzik. Eleven égető szükség a választói reform radikális és gyors megalkotása. Nem szabad azonban az ünneplés szavaknál megmaradni, hanem minden erőnkkel törekednünk kell. Kényszeríteni kell a nagy cél megvalósítását. Jogegyenlőség teszi egyformává a nemzetet. Meg kell szüntetni a kiváltságosok parlamentjét, de nem az eddigi kuruzslással, foltozással kell segíteni a bajon, hanem radikális gyógyítással az általános titkos választójoggal. A teljes világosság felé vezető utat akarjuk megmutatni. Azzal az akarattal és hittel küzdünk, hogy az általános választójogban együtt arat diadalt Kossuth Lajos és Széchényi István.

Jászi Viktor.

Jászi Viktor dr magvas, tartalmas beszédben bizonyította, hogy a mai parlament osztályérdekeket szolgál s hogy miért kell most minden erőnkkel küzdeni válllva, egyesült erővel az általános, titkos, egyenlő és községenkénti választói jogért.

Tüdös János dr beszéde.

A következő szónok Tüdös János dr képviselő volt, aki nagy gonddal gyűjtött adatokkal mutatott rá a küzdelem céljának nagy igazságaira. A szép beszédét hosszantartó tapsal és éljenzéssel honorálta a közönség. A beszéd szövege a következő:

Tisztelt Népgyűlés! Engedjék meg, hogy igen röviden én is hozzászóljak a kérdéshez és néhány gyakorlati szempontból fontos kérdésre hívjam föl a figyelmüket. Ami illusztris vendégünk, aki elragadta beszédével Önöket, Messinger Simon dr, kikelt ama fölfogás ellen, mintha mi az általános, titkos, egyenlő és községenként gyakorlandó választói jog harcossai képzeldő, rajongó emberek volnánk, akik nem gyakorlati célokért küzdenek, mi, akik azt tartjuk, hogy csak a választói jog alapján konstruált népparlament képes arra, hogy a népnek a maga egyetemében az anyagi, szellemi és kulturális érdekeit fölfogja és végrehajtsa.

Az előttem felszólt Jászi Viktor a jelenlegi parlamentet aposztrofálta s azt úgy jellemezte, hogy az nem kifejezője a magyar nép egyetemének, mert ott, csak osztályok vannak képviselve, de a magyar nemzetnek nagyszámú erkölcsi és anyagi erővel bíró rétegei képviseltetéshez nem jutottak.

Ennek a parlamentnek én is egyik szerény tagja vagyok s így én leszek bátor a kritika indoklására egy pár adatot elmondani.

Tisztelt Uraim! Ha megnézzük a képviselők névsorát a képviselők hivatottságára és foglalkozására nézve, azt találjuk, hogy a parlamentben van 160 földbirtokos és ez ugynevezett népképviselők közül is 62 gróf és báró, van ügyvéd 112, hivatalnok 49, tanár 18, pap 17, író 16. Ama foglalkozások köréből, amelyek a nép gazdasági és jóléti érdekeihez közelebb állanak, van orvos 7, mérnök 5, kereskedő 5, kisgazda 4, gyáros 2, nyugalmazott katona 2, gyógyszerész 1. Ebből a névsorból hiányzik tehát általában a termelő, hiányzanak az iparnak, kereskedelemnek, a földművelésnek, a dolgozó földmivest értem, nem a földbirtokok képviselőit, vagyis hiányoznak mindazok, akik a kulturális és anyagi haladásra fogékonyabbak és arra vágyanak. Más szempontból úgy találjuk, hogy ez elemeknek művelése a következő alapon történt. Jogi előképzettsége van majdnem mindenkinek, mert nálunk még mindig azt tartják, hogy a jogi képzés mindenre képesít, tehát jogi előképzettsége van 330 képviselőnek, vagyis 80 százaléknak, filozófiai és teológiai 9 százaléknak, míg gyakorlati előképzettsége csak 11 százaléknak van.

Őszinte és higgadt kritikát mondtam. Természetes, hogy ez a parlament azután, ahogyan most illusztráltam, nemcsak nem képes, de nem is akarja megvalósítani ama nagy célokat, melyek az egyetemes nemzet anyagi és kulturális előhaladását biztosítják, ama nagy föladatakat, amelyek minden rétegnek kicsi és nagy érdekeit előmozdítják. Azonban egy nagy baj van és erre hívom föl a figyelmüket és ez az, hogy a nagy célok megvalósításának útján a népszabadság kiterjesztését és a jogosulatlan beavatkozástól való mentesítést, mert ezt jelenti a titkos-ság, ennek a képviselőháznak kellene megvalósítani.

Közbekiáltás: Muszáj neki!

Tüdös János dr.: Erre akarok rátérni.

Tisztelt népgyűlés! Méltóztatnak jól tudni, hogy az előző parlament részére is is eldöntött irányozva a választói jog reformjának megvalósítása. Meg volt a korona és a parlament együttérzése, megvalósítható még sem volt, az akadályok miatt mégis elmaradt. A mai parlamentben, ha végig nézünk az egyes pártok program irányain, látjuk, van olyan párt, amely keletkezésétől fogva hozzá volt kötve e kérdéshez, amelynek életföltétele a népszabadságok kiterjesztése és mégis most kisebb gondja is nagyobb annál, hogy a megvalósítást és akadályokat gördíteni a megvalósítás elé. Van olyan párt, amely kötelezően kimondta, hogy nem hive a választói jog kiterjesztésének s van olyan, a kormányzó párt, amely kitűzte ugyan, amelyben azonban a radikális elemek vagy félrevonulni, vagy elhallgatni kénytelenek, vagy pedig gondolatuknak szabadon kifejezést adni nem mernek, vagy nem akarnak.

Erre a körülményre akarok rátérni. Arra, hogy a magyar nemzet jövőjének e nagy reformkérdését eddig mindig taktikai szempontból kezelték. Ezt én mindig elítélem, elítélem küönösen ma és azt mondom, hogy aki radikális hive a választói jognak s akinek lelkében meggyőződés el, aki ez alapon áll, annak nem szabad megengedni, hogy meggyőződését elnyomják. Aki hivatott arra, hogy hozzászóljon e kérdéshez a parlamentben, ha meggyőződése az, hogy a népszabadság kiterjesztése szükséges, tegyen félre minden taktikai kérdést és követelje a választói jogot nyiltnak.

Tisztelt Népgyűlés! A választói jog-reformjának kérdése teljesen megérett s azt másképpen, mint radikális alapon megoldani nem lehet. De hogy ez bekövetkezzék, a gyakorlati politika terén csatlakozni kell mindenkinek a küzdők seregéhez s kell alkalmazkodni mindazoknak, akik a jogokban még nem részesek, akiket ezekben részesíteni kell. Gyakoroljanak ezek nyomást a parlamentre és követeljék a kérdés megoldását, mert e nélkül eredményt elérni nem fogunk.

Azzal fejezem be rövid felszólalásomat, adja az Isten, hogy ez a képviselőház fölösmerje, minő nagy föladatak vannak rá bízva a jövő érdekében s e jövő azzal biztosítsa, hogy a mai tarthatatlan választási rendszert megdöntve a legszélesebb alapon megteremtett választási reformmal beveszi az alkotmány sáncába a nép minden rétegét, hogy ezzel mindenki szabad, boldog és gazdaggá legyen.

Bakonyi Dezső beszéde.

A zugó éljenzés és percekig tartó lelkes tapsvihár után Dégenfeld József gróf a szociáldemokrata párt szónokát hívta föl szólásra. Bakonyi Dezső, akit a gyűlés nagy lelkesedéssel fogadott a következőket mondta:

Tisztelt Gyűlés! Tüzzrámba foglalt események folynak le körülöttünk. Tíz év óta ország formákat változtattak a latin népek s Ázsia megmozdult. Aki 15 évre visszapiant

Központi Cipő és Kalap nagyruház

Debreczen, Piac-utca 41. A Főtérrel éppen szemben.

Alapítatott 1899.

Magyel telefon 435. szám.

Ajánlja a közelgő őszi-nyári idényre cikkeit a legjutányosabb árak mellett. Tűnő olcsó árak mellett.

férfi-, fiu- és gyermek cipőit kalapok, sapkák iskola cipők

a leggondosabban, a legjobb anyagból készítve, már rendelkezésre állnak, fejedül elárulító helye. — KÖZPONT cím retessék figyelni!

Képes Árjegyzék kívánatr abárhov alnyen és bérmentve.

látja a nagy változásokat. Az orosz zsarnoki uralom, kénytelen volt hatalmát megosztani a dumával, Törökország alkotmányt kapott, mert másképpen a régi rendszer mellett kölcsönt nem kapott volna. Perzsiában forrongás van az alkotmányért. Bulgária és a kecskepásztor az alkotmányért. Montenegro is, Szerbia egész úrok országa mentek át, Olaszország és Franciaország elválasztotta az egyházat az államtól, a spanyol készül erre, a hollandus és belga a konzervativizmus, a formák hazája a főrendiházzal kapott hajba, a skandináv hideg nemzetek királyt cséreltek, Portugália (óriási taps, éljenzés, percekig tartó lelkesedés) köztársaságá lett, Kína és Japán belekerültek Európa haladásába, Japánnak köszönhetjük, hogy megdöntötte az orosz medve félelmetes híret s rémét, Afrika is megmozdult, Amerika a milliárdok hazája hadat izent a trösztöknek, karteleknek és ringeknek, szabályozzák azokat s azon gondolkodik az állam, hogy ne legyen-e nagyobb, mint a milliárdok. Tehát mindazok a nemzetek, amelyek benne vannak a Tisza által annyira féltett nagyhatalmi koncertben, amelyre való hivatkozással tud főmaradni a maradiság, ezek a nemzetek mind megváltoztatták régi rendszerüket.

Hol van ezektől Magyarország, e 15 év alatt hova maradt el, a szabadságszeretet hol van. Beteg a társadalmunk s e beteg társadalmi testünk láztünetei megvannak. Ezek a gyakori miniszterváltozások. Nem megeddik meg a miniszteri szék s a változás olyan sürű, hogy már minden eszes emberünk benn ült a miniszteri székben. Annyian voltak már, hogy kifogytunk és már repetálni kell. De ez a változás nem veszedelmes, mert miniszterelnököt mindig találunk, nem kell nyilvános árlejtést hirdetni, elég a zárt ajánlat bekérése.

Legjobban mutatja a helyzet tarthatatlanságát az, hogy azt a nyugodt kormányzást, amelyet Tisza Kálmán tudott magának biztosítani, azt képtelen tiz év óta bármelyik kormány is létrehozni. Ez mutatja, hogy mai szerkezetében a parlament alkalmatlan nyugodt kormányzati lefolyás biztosítására.

Es ez a parlament — ez a legszomorúbb — még csak nem is osztályparlament. Erről már csak azért sem lehet szó, mert hiszen egy csomó földbirtokos és iparos is ki van rekesztve ebből a látszólagos osztályuralomból. Tehát nem osztályuralomról van szó, hanem a kiváltságosok szűkre szabott körének uralmáról, parlamentünk a kiváltságosokkal tarkított rendiségen alapul, ez a kiváltságos rész nyomja rá bélyegét az egész parlamentre.

Ha az ország függetlenségét, ha a népszabadság állapotát tekintjük, mi még 48-nál állunk. Ha azonban figyelembe vesszük a politikai beszédek, amelyekben folyton Deák Ferencre, Széchenyi Istvánra, vagy Kossuth Lajosra hivatkoznak, azt látjuk, hogy még 48 előtt állunk. Az idézetek azt mutatják, hogy a múltból élünk s ha nagyot akarunk mondani, mindig reájuk hivatkozunk.

Nálunk mindent egy kicsi rész önös érdeke intéz és foglal le magának. Nem hiszem, hogy akarna miniszterelnök, aki váltót merne aláírni arra, hogy három hónapig miniszterelnök marad. Mert nem biztos, hogy a klikk és érdekek között mikor hagyják ott a barátai, mert őszinte, igaz program nincs. Nincs meg a beosztás, hogy ez a kapitáliztás, ez az agrárfeudálisok, ez a munkások érdeke. Szűkre szabott agrárfeudális családi jegyzetek, alapján megy a kormányzás s így van az hogy aki ma Tiszának tapsol, holnap Kossuth Ferencnek, azután esetleg Bokányinak fog tapsolni.

A burzsoá szempontból alkalmatlan parlament osztály sőt feudál agrár szempontból

sem tud vezetni. Mert hiszen nem volna baj, ha agrárius volna is a kormány ilyen agrárius országban, de akkor legalább arra törekedne, hogy olcsóvá tegye az élelmiszert, intenzív a termelést. Ezzel szemben azt látjuk, hogy a földünk jó, a kormányunk agrár, mégis drága a kenyér és a hus, és csökken a nép fogyasztóképessége. Azért, mert ami nálunk van, nem agrár uralom, hanem agrár feudális szűk családi érdekek dominálása. De ha már drága a kenyér, legalább gazdagok volnánk. De azok sem az ország urai. A pénzen megvett Bosznia kifizetéséhez a Regnum Marianum a hitetlen Franciaországba megy koldulni. Nem tudják az igényeket kielégíteni, de nem tudnak nemzeti vagyont gyűjteni, hogy az európai koncertben a nagyurak védelmére a hadsereget fentarhassák. Van még egy szempont. A király és a nemzet kérdése sincs megoldva. Ez a parlament nem tudja megállapítani és biztosítani, hol kezdődik a nemzet, hol a király joga. Ha egyik oldalon a hatalom a katonaság, legyen az a másikon a népek sok milliója.

Itt a munkáskérdés. Ha a munkás hangosan szól, lázadó és le kell törni, vagy el kell zárni. A munkás nem jogot kér, hanem új erkölcs alapján új társadalmat akar. Nemcsak kenyérről és jogról van szó, hanem új társadalmi alakulásról. Erzi ma már a főrend is a változott helyzetet. Azelőtt katonát adtak az országnak, ezt ma mi adunk, a tömeg, az ország védelmet, az iskolákat a tömeg teremti meg. A munkásosztály ma már nem a munkást, hanem a munkát képviseli; új erők és új törvények követelik és teszik szükségessé, hogy a munkásosztályt odaengedjék a parlamenthez, hogy a békének minden szép eszközzel küzdjenek s megvívják vérpad nélkül a nagy harcot, amely legvadhatatlanul megvan s mindig erősebb lesz.

Megkapni valamit kétféleképpen lehet, vagy adásvételi szerződéssel, vagy forradalommal. Az általános választójogot sem kell másként tekinteni, mi adunk vért és pénzt a nagyhatalomnak, ugyanennyivel kell gyarapítani a néphatalmát is. Ez jár nekünk ellenértékül, mert a hatalom árát mi fizetjük meg.

A munkapárt programjában azonban a népszabadságról nincs semmi, csupán diadal-mámor van a pártban, amelynek meg kell bukni, amely a nemzetnek, a munkásnak nem ad semmit. Ha ma Kossuth Lajos és Széchenyi István élne, Széchenyi azt mondaná, amit a választási liga, Kossuth azt, amit a szociáldemokraták.

A választói liga képviselje a polgári óvatosságot, a munkásság adja az energiát, a szélső tüzet. Nekünk tette késznek kell lenni. Harcunk nehéz, mert nálunk nincs még közvélemény, mert azt nevelték belénk, hogy az eseményeket, földadatokat mindig személyek köré csoportosítjuk. A külföld szerint a tömegeknek kell megteremtteni a közvéleményt. És dolgozni kell mindenkinek. Vitatkozni, szervezni, küzdeni kell, korteskedni, veszekedni, civakodni, barátot ellenséggé, ellenséget barátá tenni. Nem ellenfélnek, hanem ellenségnek kell tartani a más véleményen lévő s ha így cselekszik mindenki, olyan erős tábor kar lesz együtt, amely majd kikényszeríti a munkaparlamentet, a népszabadságot, a jogot.

A kitörő lelkesedéssel, tapssal és éljenzéssel fogadott beszéd után Kovács Gabor dr. határozati javaslatot terjesztett be, amelyet a népgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadott el. A határozati javaslat szövege a következő:

1910. évi október hó 9-én pártkülönb-ség nélkül tartott népgyűlés állást foglal az általános, titkos, egyenlő és községenkénti

választójog mellett. Amelyről az ország demokratikus fejlődését és megújítását várja s megbizta elnökségét, hogy az általános, titkos egyenlő, községenkénti haladéktalan törvénybe iktatása céljából a magyar országgyűlés képviselőházához a népgyűlés nevében kérvényt intézzen. Ugyanakkor kimondja, hogy az általános egyenlő titkos választójog országos szövetségének debreceni fiókját megalakítja s a szervezés előkészítésével Legényi Gyula dr.-t bízta meg.

Jánossy Zoltán beszéde.

A határozati javaslat elfogadása után Jánossy Zoltán állott föl szólásra a népgyűlés kívánságára s a következő gyönyörű beszédet mondta:

Tisztelt Népgyűlés! Megvallom, nem azzal a szándékkal jöttem ide, hogy főszó-laljak, mert akkor rendeztem volna gondolatban legalább azt, amit mondani akarok. Nem lesz elmondandómban szónoki elrendezés, csak a szív szava lesz a beszédem.

Azok közé tartozom, akik Kossuth Lajost tartják a legnagyobb embernek, azután Petőfit. Kossuth nevében együtt van a múlt és jövő. Olyan az ő neve, mint a gyújtó lencse, a végtelenből összejönnek benne a sugarak, hogy megint milliókra szétszóródjanak. Kossuth eszméit fedni nem lehet. Ezt bizonyítja Bokányi Dezső beszéde is, amelyben igazán gyönyörködtem. Neki is hivatkozni kellett Kossuth Lajosra, mert ő él, mert bekövetkezett, amit megjósolt, hogyha eltemetik, akkor fog élni. Kossuth Lajos nem valósíthatott meg mindent, amit akart, mert nem állottak rendelkezésére a politikai erők. Hogy csak a választói jognál maradjunk, nemcsak 1851-ben Angliában mondott beszéde, de 1848. előtt mondott beszédei, cikkei bizonyítják, hogy már régen az volt a meggyőződése, hogy Magyarország ujjaferemtése csak úgy lehetséges, ha a politikai jogokat általánosítanak. És ez a Kossuth Lajos, aki a népszabadságnak és a nemzet függetlenségének bajnoka volt, most amikor sivar politikai helyzeteken át bukdácsolunk kell, hogy mint a bibliai népet éjjel a tűz, nappal a lángoszlop vezessen.

Nem igaz, hogy 48-ban ujjaszülettünk. A sajtó és vélemény szabadság nincs meg, a főrendiség megmaradt. Akkor csak egy lépést tettünk s akkor lesz meg az ujjaszületés, ha megvalósítjuk az általános, titkos, egyenlő és községenkénti választói jogot. Nem akkor, ha bevisszük a népet az alkotmány sáncái közé, hanem ha leromboljuk e sáncokat és amint egykor a spártaiaknál a mi mellünk lesz a bástya.

Szomorú dolog, hogy a népszabadság és a nemzet függetlenségének kérdését sokszor egymásnak szegezték. Két kardot adott isten a kezünkbe s azzal mi egymást, önmagunkat kaszaboljuk. Kinizsi is két karddal hadakozott, de nem volt bolond, hogy a két karddal önmagát vagdalja össze. Nekünk is ilyen két kardunk a népszabadság és a függetlenség, ne egymást, hanem ellenségeinket kaszaboljuk velük.

A népszabadság megvalósításával, a választói jog törvénybe írásával a függetlenséget kivívjuk s nekünk az egyik a másikkal kell. Mert mi nem rabszolgaságban akarunk egyenlőséget, hanem szabad, független, gazdag hazában. Hiszen a feyházban is egyenlőség van.

De mi azt akarjuk, hogy a nép legyen szabad, független, gazdag, mert a nép a haza.

A nemzeti zászló nyelével a népet nem — mint eddig — leverni, selymével mint

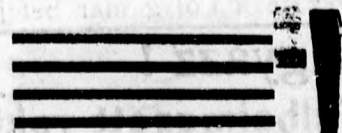
Legszolidabb alapon álló elsőrendű új órás, ékszerüzlet és műhely

Sándor Ármán

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 41. szám alatt.

(Dréher sörcsarnok mellett.)

**Prima briliántok
Precziz órák
Gazdag ezüst raktár
Eddig nem létezett olcsó árak!**

szemfedővel eltakarni, hanem sas szárnyakkal felemelni kell.

A hosszan, lelkesen megélt beszéd után elszavalta Jánosi egy gyönyörű szép költeményét, amelynek címe Magyarország lobogója.

A népgyűlés berekesztése.

Lelkes hangulatban hangzott föl az előklő Degenfeld József gróf szava. Az elnök meleg hangon mondott köszönetet a vendégeknek, a szereplőknek, különösen Bánffy Dezső bárónak, végül a megjelenteknek s azután a gyűlést 1 órakor berekesztette.

A banket.

Délben egy órakor a Bika földszinti termében ebéd volt, amelyen résztvettek a fővárosi kiküldöttek és a választójognak igen sok debreceni híve.

Az ebédnél több felszólalás és pohárköszöntő hangzott el. Beszédet mondtak Legányi Gyula, dr. Bakonyi Samu dr., Tüdős János dr., Lengyel Imre, Sebestyén József dr., Messinger Simon dr., Fried Ödön és Davidházy Kálmán. A társaság együtt maradt a délutáni budapesti vonat indulásáig, amikor a fővárosi vendégek visszautaztak Budapestre.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt
végeladás férfi-, női-
és gyermekcipőkben,
kalap- és férfi-divat cikkekben.
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barak.

Uj önkéntes-iskola Debrecenben.

Gyalogosok helyett huszárok.

A napokban emlékeztünk meg arról, hogy Debrecenből a 61-esek önkéntes-iskoláját elvitték Fehértemplomra. Ugy látszik azonban, hogy illetékes helyen már meggondolták a dolgot és mégis túlmerésznek vélik az ilyen eljárást Debrecenrel szemben s ezért most — mint értesülünk — a gyalogos önkéntes-iskola helyett lovassági önkéntes-iskolát fognak Debrecenbe helyezni, amely már az idén meg is kezd a működését.

A hír szerint a debreceni uj önkéntes-iskolában nyernének kiképzést az erdélyi 2., 4., a debreceni 7., az aradi 12., a nyiregyházi 14., a miskolci 15-ik huszárezredek, a mitrovici 11., dragonyosok és varasdi 5-ik ulánusok önkéntesei.

Az önkéntes-iskola Debrecenbe helyezése ártólag már befejezett dolog s

Vigyázz!

Túlhalmozott raktár miatt!

120 cm. finom gyapjukelme métere most 46 kr.
146 cm. Kosztümkelme métere most 115 kr.
145 cm. Kosztümkelme métere most 2,60 kr. — 120 cm. Kosztümkelme métere most 36 krajcár.
SPengies 75 kr. Messalin 115 kr. Tafft 98 kr. Moare, minden színben 220 kr. Miutás selyem biuzra 49 kr.
•Ilyem, Haraszt, Plüsch, Schine. Filteres sálak 98 kr.-től, Flanellek, Parchetek. Ruhadiszek. — Mindenféle
rövdárak meglepő olcsó árban.

legközelebb már hivatalosan is közölni fogja a katonai parancsnokság Debrecen város hatóságával.

Minisztertanács.

Elégületlenség a munkapártban.

A bécsi tárgyalások és audienciák befejezésül vasárnap minisztertanács volt a miniszterelnökségi palotában. Ezen a minisztertanácsban számolt be formálisan Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a bécsi tanácskozások eredményéről és megállapodtak a kormánynak a további tárgyalásokon való magatartása dolgában. Mint értesülünk a kormány úgy határozott, hogy mindennemű alárendeli magát a bécsi akaratnak.

Zugolódik a munkapárt.

A munkapártban nincsenek nagyon tagadva a kormány politikájától s a Lloyd-klubban már vasárnap este igen élénken zugolódta az új lejárás ellen.

— Be kell látni, — mondták — hogy a nemzeti követelményeket nem lehet egyszerűen füstre akasztani, hiába mondja Khuen, hogy le kell térni a gravaminális politika útjáról, a katonai kérdések annyira összeforrtak már a nemzettel, hogy azokat egészen figyelmen kívül hagyni nem lehet. A bankkérdésben sem lehet szó a szabadság meghosszabbításáról a készleteknek meghatározott időben való fölvétele nélkül.

Az elégületlenség valószínűleg forrónást idéztek elő, amely még növekedett, amikor a delegációk összehüléséről kezdtek beszélni. Hangsúlyozták, hogy a függetlenségi oltan erős támadást intéznek a kormány ellen, hogy szinte lehetetlen lesz már az idej közös költségvetést is megszavazni, ha a kormány nem ad kielégítő felvilágosítást a nemzeti követelmények teljesítéséről.

A minisztertanács.

A tegnapi minisztertanácsról ezt a jelentést adják ki:

Vasárnap délelőtt 10 órakor a miniszterelnökségi palotában Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök elnökségével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A jegyzőkönyvet Skerlecz Iván báró miniszteri tanácsos vette. A minisztertanács főtárgya a kormány legutóbb Bécsben járt tagjainak, nevezetesen Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszternek és Székely Ferenc igazságügyminiszternek jelentéstele volt azokról a tárgyalásokról, amelyeket Bécsben osztrák kollégáikkal és a közös miniszterekkel folytattak. Azonkívül folyó ügyeket intéztek el. A minisztertanács délután egy óráig tartott.

A tárgyalásokat Bécsben a delegációk ülészaka alatt folytatni fogják.

Sok a kivándorlás.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Ma tartotta Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését, amelyen a havi jelentéseket torjesztették be. Az alispáni jelentés szomorú adatokat sorol föl a kivándorlásról, amely még mindig tart.

Kékre festett kirakat.

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth- és Batthányi-u. sarok, színházzal szemben.
Tanuló fizetéssel felvétetik.

Az alispáni jelentés.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági állapotok jók voltak. Kiadtak a múlt hónapban 7 utlevelet, tárgyalás alatt maradt 6. Mind a 7 utlevél Amerikába szölt. Kivándoroltak Bószörményből, Hajdusoboszlóról, Téglásról és Hajdudorogról.

Közegészségügy.

Szeptemberben a közegészségügyi állapot kedvezőbb volt, a heveny, fertőző betegségek enyhe lefolyásuk voltak. Az uralkodó kóralak a gyomorlob volt csecsemőknel. A legtöbb halálozást a tüdővész okozta. A roncsoló toroklob 14, a vörheny 24, a kanyaró 7, a vérhas 1, a fültömrigylob 2, a tifusz 39 megbetegedést okozott 3 halálesettel. A kolera elleni óvintézkedések megtették; 5 kolera-gyanus eset történt, de kiderült, hogy nem kolerasok.

Született a múlt hónapban 574 gyermek, közte 16 holtan; elhalt 350 egyén. A természetes népszaporulat 253.

Tanügy.

Szeptemberben a vallás és közoktatásiügyi miniszter a nádudvari elemi iskola 4 új tanzint felépítésére 2,031 koronát engedélyezett, a hajdudorogi állami népiskolához a 7. tanítói állásra O. Áh Kornélné okleveles tanítónőt nevezte ki. Nagy Ambus téglási ref. tanítót ideiglenesen nyugdíjazta, mert beteg. A tanfelügyelő javasolja, hogy Püspök-ladányban 2 új tanítói állás szerveztessék és ez iránt keressék meg a püspök-ladányi ref. egyház.

Az adózás.

Szeptember hó folyamán befolyt egyenes adóban 297,289, hadmentességi díjban 3,179, bélyegjövődékben 132,239, jogilletékben 98,988, díjjövődékben 274, dühányjövődékben 167,640, határvámjövődékben 33,861, fogyasztási és italdobban 28,451 korona. A pénzügyigazgató 1, a miniszter 6 esetben adott fizetési halasztást.

Az állategészségügy.

Az állati megbetegedések közül a lépfene fellépet Nánáson és Ujvároson, a rühkór Szoboszlón, a sertésorbánc Hadházon, a sertésvész Vámospercsen; megszűnt a lépfene Bószörményben és Ujvároson, a rühkór Tetétlenen és Kabán, a sertésvész Nánáson és Püspök-ladányban. Fertőzött maradt szept. végén 9 község.

Az új köztársaság.

Portugál események.

Minden jel arra mutat, hogy az idők elmultak, amikor a monarchák és a monarchiák kormányai összefogtak, ha egy uralkodó a népével bajba keveredett. A hatalmak meghajolnak a portugáliai fait accomplit előtt és egymásután elismerik a köztársaságot. Most már a pápa is hivatalosan értesült a dolgokról és arról is, hogy Portugáliában a papokra került sor és azokat is kiutasították.

A királyi család bujdosása.

Gibraltár, október 10. Hir szerint az „Amália” királyi jacht holnap Lisszabonba megy, minthogy e hajó állami tulajdon. A királyi család partra száll és a kormányzó vendége lesz.

London, október 10. A Reuter-ügynökség gibraltári jelentése szerint a portugál királyi család kíséretében hét ud-

Vigyázz!

vari hivatalnok és hét udvarhölgy van. Holnapra olasz hadihajót várnak ide, amely valószínűleg Olaszországba viszi Mária Pia özvegy királynét és az oportói herceget.

Gibraltár, október 10. Az „Amália” jacht bevonta a portugál királyi lofogót.

A szerzetesek és apácák kiutasítása.

Liszaabon, október 9. Ma kezdték meg a szerzetesrendek és apácák kiutasítását. A gondjaikra bizott gyermekeket visszavitték szüleikhez. Netio biboros ferencrendi barát szintén a kiutasítottak között van. Beda püspöke is elhagyta az országot. — Ma csak kevés templom van nyitva.

A hatalmak elismerése.

London, október 10. A hírlapok különböző híreszteléseivel szemben, amelyek Angliának Portugáliára vonatkozó külön politikájáról szólnak, a Reuter-ügynökség kijelenti, hogy a hatalmak között nézeteltérés nem áll fenn és hogy az új regim elismerése dolgában a hatalmak egyetértőleg fognak eljárni. Az elismerés megtörténik, mielőtt kiténik, hogy Portugáliának olyan kormányja van, — amely a nép általános bizalmának örvend.

A debreceni repülés.

Folynak az előkészületek.

Nagyban folynak az előkészületek a vasárnapi repülésre. A város tanácsa, tekintve a célt, melyet a repülés bemutatása városunkban szolgál, 600 korona segélyt szavazott meg nyomtatványokra. Ezek a nyomtatványok arra szolgálnak, hogy a legtávolabbi vidék közönségének figyelme ide tereltessek, részben a kereskedelem érdekeit is szolgálva az idegen forgalommal. A közönség biztonságának érdekében a legszélesebb körű intézkedések történnek. Ma délután a repülés terén jártak Körner Adolf és dr. Tóth Mihály tanácsnokok, Rostás István rendőrfőkapitány, Ozory István r. kapitány, Publik Ernő tűzoltóparancsnok, a sajtó képviselője és Letzter József a repülés rendezője.

A repülés terének pontos meghatározása, a repülések irányának kijelölése a közönség biztonsága szempontjából és a rendőrség igénybevétele, a közrend érdekében képezte a helyszíni megbeszélést. Minden intézkedés megtörtént, hogy a repülő mutatók minden egyes mozzanatát a közönség balesetek ellen biztosított helyről jól láthassa és megállapodás jött létre a repülés idejére vonatkozólag is. A repülés vasárnap délután fél 3 órakor kezdődik. A helyi kisvasut a közönséget egészen a repülés nézőteréig viszi, ezek a külön vonatok már délután 10 órától közlekednek a városból és a repülés befejezésekor a visszaszállításról gondoskodnak. Rostás István főkapitány szigorúan intézkedik, hogy a bérkocsik a rendezés megállapított tarifáért közlekedjenek és

a nagy forgalmat jogosulatlan követelésekre fel ne használják.

A közönség kényelmére és a helyek könnyen hozzáférhetőségére minden intézkedés megtörténik, valamint arra nézve is, hogy az ingyenes közönség a repülés területének környékétől oly messze tartassék, hogy ezáltal ingyenes szórakozásban ne legyen része. Ennek ellenében a helyrak olyan olcsók, hogy a repülést bárki megtekintheti.

A páholy 4 személyre 20 korona. Elsőrendű ülőhely 5 kor., II. od rendű ülőhely 3 kor. I-ső rendű állóhely 2 kor., II-od rendű állóhely 1 korona. A középiskolai ifjúsága tanárai vezetése alatt 50 fillér belépti díjat fizet, ugyanennyiért tekintheti meg a katonaság őrmestertől lefelé a repülési mutatókat. Előjegyzéseket már a mai naptól elfogad Letzter József udvari fényképész műtermén kívül Acél Henrik, Antalffy József és Csáthy Ferenc könyvkereskedők, Benyáts Emil, Kontsek Kornél, Molnár Ferenc, Frank Testvérek kereskedők, Nagy Samu és Schwarc Dániel dohányárudája. Ugyan-e helyeken a jegyek már a szerdai naptól árusítatnak. A repülés napján a repülő-terén jegyek nem árusítatnak, mivel a határkordonon keresztül jegy nélkül senki sem bocsájtatik.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, köszvény, cukorbetegség, vörheny és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Gyógy- és Élelmiszeripari Vállalat, Budapest, Rudolfsplatz 8.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedden Taifun, dráma új kiosztással. Szerdán Pillangó kisasszony opera Zilahyné S. Vilma fellépte. Csütörtökön Kuruzsló színmű. Pénteken Elvált asszony operette. Szombaton Tolvaj színmű. Vasárnap délután Peleskei nótárius operette. Este Csáki és kalap bohózat újdonság.

* **A színházi iroda hírei.** A színházi iroda a következőket közli: **Taifun.** Ma kedden Lengyel Menyhért világhírű darabja kerül színre. Az utóbbi időben alig mulik el nap, hogy a fővárosi lapok ne foglalkoznának Lengyel Menyhért kiváló darabjával, mely a külföldi színpadokat járja most. Az igazgatóság új betanulással és gondos beállítással viszi színpadra a Taifunt. Ez estén játszik először az idei évadban Zilahy igazgató, ki a híres Dr. Tokaró szerepét játssza. Kerner Ilona szerepét T. Csige Bözske adja, kinek e szerep egyike legjobb alakításainak. Nagyobb szerepeket játszanak Thury Elemér, Kemény, Ligeti, Kardos, Huzella, Nádor. — **Pillangó kisasszony.** Szerdán Puccini remek operája a Pillangó kisasszony foglalkoztatja az énekes személyzetet. A címszerepet Zilahyné S. Vilma adja, ki ez este énekel először az idei évadban. Zilahyné e szerepével a közelmúltban számottevő sikert aratott a fővárosban. Nagyobb szerepeket énekelnek: Torma Zsiga, Kemény Lajos, Bárdos Irma, Horváth Kálmán.

ÚJDONSÁGOK

— **Közyülés.** Az „Alsó-szabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat” ma Széchenyi-ulcai helyiségében közgyűlést tartott, amelyen a város részéről megjelentek Kovács József polgármester, Magoss György főügyész és Aczél Géza főmérnök.

— **Alapítványra való jelölés.** A városnak a pallagi gazdasági akadémián lévő alapítványi helyére Lackó Aladárt jelölte.

— **Egymillió kölcsön a kisajátítási alap céljaira.** A miniszter jóváhagyta, hogy a város a kisajátítási alap céljaira egymillió koronás függőkölcsönt vegyen fel. A polgármester legközelebb felhívja a pénzügyeteket, hogy ajánlataikat adják be.

— **Kövezetvám díj.** A tanács tudomásul vette, hogy kövezetvám díjban 9641 korona folyt be.

— **Népkönyha Debrecenben.** Megemlékeztünk róla, hogy Debrecen városának Jótékony Nőegylete népkönyha felállítására a várostól előleget és egy megfelelő helynek a kijelölését kérte. A tanács mai ülésén a népkönyha felállításának költségeit előlegként ezer koronát szavazott meg és helyiségül a Szappanos-u. 25. sz. házat jelölte ki.

— **Vetítő-gép az iskolákban.** A városi tanács Aczél Géza főmérnök indítványára elhatározta, hogy iskolai célokra 800 koronáért vetítő-gépet vásárol.

— **Értesítés.** A debreceni kerületi munkás iztsító pénztár igazgatósága ez uton is tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a pénztár hivatalában 1910 október hó 15-étől kezdve, a hivatalos órák hétköznapokon délelőtt 8 órától délután 2 óráig tartanak és hogy a hétköznapokon délután 4 órától 5 óráig, valamint a vasárnap délelőtt 9 órától 10 óráig tartó ügyeletet szolgálata ideje alatt csak be- és kijelentések eszközölhetők. Az orvosi szolgálat beosztása marad a régi. Az igazgatóság.

— **A József királyi herceg-utca aszfaltozása.** A József királyi herceg-utcai lakosok kérték a városi tanácstól az utca aszfaltozását. Elkészítettek egy költségvetést is, amely szerint a 23 ezer 600 koronába kerülne. A tanács a kérést megadja, olyképen azonban, hogy csak a vízvezetési csatorna elkészítése után lesz teljesíthető.

— **A világitási vállalat munkásainak elhelyezése.** A városi tanács átengedte a régi csapat kórházat a világitási vállalatnak, hogy ott munkáit elhelyezhesse.

— **A második gazdasági iskola építési terve.** Tudvalevő, hogy a második gazdasági iskola építésének költségvetését és tervezetét a város újabban megint kidolgoztatta, mert a régi tervezet meghaladta volna a város költségeit. — A mérnöki-hivatal újabb, 95 ezer koronás tervezetet készített és nyújtott be a városhoz. — Minthogy azonban a városnak csak 46 ezer korona áll rendelkezésére és mivel a miniszterium sem ad segítyt, a tanács ez újabb tervezetet is visszaadta a mérnöki-hivatalnak, azzal, hogy ragaszkodjék a 46 ezer koronás költségtervezethez.

— **Remek kizitások, arcfátyal, övek Vidánál.**

— **A debreceni filharmonikus zenekar,** mely a debreceni zenekedvelő társaság kezdeményezésére alakult s egy igazán akcióképes nagy tábort akarja egyesíteni Debrecen összes zeneművelőit, — ma este 6 órakor tartja a kereskedelmi akadémia dísztermében alakuló gyűlését, melyre az előmunkálatokkal megbízott P. Nagy Zoltán igazgató mindazokat az urakat és hölgyeket meghívja, kik valamely zenekari hangszer játékában gyakorlattal bírnak.

Hulló falevél,

csönsegélyző palota.) — Naponta érkeznek újdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül. — Színésznőknek nagy árkedvezmény.

suttogva beszél . . . de azt mindenki hangosan kimeri mondani, hogy **csipkét, selymet, szalagot, a legutolsó divat szerinti ruhádszettek, női fehérneműket, harisnya és keztyűket a legolcsóbban és legnagyobb választékban** egyedül csak a **Budapesti Csipkeáruház** fióküzletében lehet beszerezni. **Sas-utca 4.** (Közfürdő mellett) — **Színésznőknek nagy árkedvezmény.**

— **Őszi üdonságok**, u. m.: lyoni sima se ymek, szalagok, csipkék, diszek Vidánál, Varosház.

— **Életunt gazdálkodó**. Pozsár István hajdunánási 45 éves gazdálkodó vasárnap reggel felakasztotta magát. Az eset részletei még ismeretlenek. A hatóság a vizsgálatot megindította.

— **A debreceni Torna Egyesület Kassán**. Vasárnap e hó 9-én Kassán mérkőzött a D. T. E. kiváló football csapata észak magyarországi bajnokságáért a „Kassai Munkás Torna egyesület” footballistáival. A mérkőzés a D. T. E. fényes győzelmével végződött 5:0 arányban vervén meg a Kassaiakat. A diadalt annál értékesebbnek tarthatjuk, mivel azt hosszú fátaszító utazás után idegen pályán szokatlan viszonyok közt tehát erősen meghendikeelve érte el a K. M. T. E. ellen, mely a múlt évi bajnokság második helyezettje volt. A nagyobb gaul arányt a kassaiak durva játéka akadályozta meg, kiknek gauljait a bíró sokszor elnézte. A debreceniek mindvégig fair, finom modorban játszottak és szép comsinációjuk nem egyszer tapsra ragadta az egybegyűlt nagy közönséget. A D. T. E. gauljait Szűcs, Tolnai, Antal és Bach rugták. Ezen győzelmével is hatalmas lépéssel közeledett a D. T. E. észak magyarországi football bajnokságához.

— **Kérés korcsolyapálya iránt**. Burger Erzsike és társai kérvényt adtak be a városhoz, amelyben kéri, hogy a város a jégpályát rendezze. A tanács a kérést mivel már előzőleg tárgyalás alá került, a jog és pénzügyi bizottságnak adta ki.

— **Vihar-károsultak segélyezése**. Csongrád vármegye Tömörkény községében nagy vihar dult, annyira, hogy a vetéseket és középületeket teljesen tönkretette. A szerencsétlen község segélykéréssel fordult a vármegyékhez és városokhoz. Debrecen város tanácsa 100 koronát szavazott meg a károsultaknak.

— **A Royal kávéházban** a színház kezdetével ismét megkezdtem a színházi vacsorákat óriási választékban, minden nap elsőrendű zene. Hauer Bertalan.

— **Glacé és kötött keztyük, harisnyák, esőernyők** Vidánál.

— **A repülónapi plakátok**. Lelzter József fényképész, a repülő nap rendezője, azzal a kéréssel fordult ma a városi tanácshoz, hogy a plakátoknak és a szükséges egyéb nyomtatványoknak a városi nyomdában való elkészítését 600 koronás költségen belül engedélyezze. A tanács, tekintettel arra, hogy ez a nap Debrecen városának nagy idegen forgalmat biztosít, a kérést teljesítette.

— **Mentőszekrény a színházban**. A főkapitány jelentést tett, hogy a színházban nincsen mentőszekrény. A tanács elrendelte annak beszerzését és felállítását.

— **Női és férfi gallérok, nyakkendők** Vidánál, városház.

— **Összevert kisvasuti munkások**. Véres verekedés történt ma éjjel a Szálkai-utcán. A helyivasut társaságnak a Szálkai-utcán van egy fabódéja, amelyben vasutépítési műszerek vannak felhalmozva. Ezt a bódét őrizte Tóth Ambrus és Egri Gergely. Egyszer a Késes-utca felől jött Urbán János több társával s nekiestek a védtelen embereknek minden ok nélkül s úgy elverték őket, hogy félholtan szállították a mentők a kórházba. Urbánt és társait a rendőrség elfogta.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKAN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **A Dmke jubilé**. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület e hó 23-án tartja Versecen közgyűlését, amelyre ma Debrecen városát is meghívták. Az egyesület ekkor ünnepli főnállásának 25-ik évfordulóját.

— **Halálozás**. A következő gyászjelentést vetjük: Kifejezhetetlen fájdalom bánatos érzésével tudatjuk, hogy áldott jószágú és édes anyánk, forrón szeretett kedves nevelt leányom, illetve édes leányom, feledhetetlen testvérünk Bacsó Margit asszony boldogító életének 33-ik évében, rendkívüli szenvedések megvívása után, f. hó 9-én, reggeli 1 órakor jobblétre szenderült. Drága halottunk földi sátorát f. hó 11-én délután 3 órakor fogjuk a hatvan-utcai 21. számú házunknál tartandó rövid ima után a hatvan-utcai sírkertben a családi sírboltban csendes siri nyugalomra helyezni. Végűztsességtételéről az idézett közeli s távoli rokonságát, barátait, ösmerőseit bánatos szível értesítjük. Debrecen, 1910. október 9-én. Gyermekai: Margit és Irén. Bánatos nevelő anyja: özv. Koncz Elekné Bacsó Piroska. Bánatos apja: id. Bacsó Pál nejevel és gyermekeivel. Egyetlen édes testvére: ifj. Bacsó Pál gyermekeivel.

— **Vizbefult kis fiu**. A Margit-fürdő háta mögötti halastóba egy 11 éves kis fiu tegnap belefuladt. A gyerekeknek nagy mulatsága szokott telni az aranyhalfogdosásban s így történt a kis Szabó István halála is. A kis fiu, mikor a tó partjáról behajolt a fürge halak után, elvesztette az egyensúlyt és beleesett a vízbe. A parton találták meg a cipőjét, melyről nagyapja felismerte Szabó István tulajdonát. A tűzoltóság ma délután a fiu holttestét megtalálta.

— **A zenekonzervatórium tanári hangversenye**. A szombaton este, október 15-én a Bika nagytermében tartandó első tanári hangversenyre ma küldte szét a zenekonzervatórium igazgatósága a meghívókat és ezzel megkezdődött a jegyek kiadása is Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. A hangverseny iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg a debreceni közönség minden rétegében és az előadó művésztanárok fellépése elé mindenki a legnagyobb várakozással tekint. Itt említhetjük meg, hogy a Haják Károly tanár által előadandó Mendelssohn Hegedűversenyét az előadó művész egyenes kérelmére Püredyné Halácsy Margit asszony fogja kísérni, aki művész kollegája óhajának készséggel tesz eleget.

— **Halálozások**. A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvvezetői hivatalnál: Hajdu András ref. 5 hónapos, Bacsó Margit ref. 33 éves, Bogdy Józsefné ref. 49 éves, Gerébi Péter g. kath. 3 hónapos, Lőrincz Mária r. kath. 1 hónapos, Varga Eszter ref. 2 hónapos, Tóth György ref. 8 hónapos. O'áh Lajos ref. 1 napos és Pálosi László református 57 éves.

— **Elveszett egy vizsla**. Farka le volt vágva, szőre hosszú, barnás-szürke foltokkal. Lédi névre hallgat. A becsületes megtaláló Arany János-utca 28. szám alatt jelentkezék.

TÁVIRATOK.

Egy milliomos fiu öngyilkossága.

Nagyvárad, október 10. Okányi Andor, Okányi Schwarcz Lajos dúsgazdag földbirtokos fia, ma reggel szíven lőtte magát. Nagyváradról azonnal kivitték a kastélyba dr. Fráter Imre igazgató főorvost, akinek sikerült a sebből a golyót eltávolítani. A sebesült állapota

életveszélyes. Hogy a 25 éves fiatal embert mi vitte az öngyilkos kísérletre, nem tudják.

A Haverda-pör tárgyalása.

Budapest, október 10. A vasárnapi tárgyalás tanukihallgatásokkal telt el. Legfontosabb mozzanata volt Makai Ödönnek, dr. Lengyel Zoltán irodavezetőjének az a tanúságtétele, hogy Jánossy többször járt zsarolási céllal az irodában. Viszont felolvasták Makainak három levelét, amelyet Jánocsyhoz írt, „kedves Jánossy”, „legyen kegyes”, „legye meg, nagyon kérem” és ilyen hangban, a levelekben pedig bizonyos, világosan meg nem érthető dolgokra kérte. Ebből aztán heves összetűtközés támadt Gál Jenő védő és az elnök között.

A kolera.

Budapest, október 10. A m. kir. belügyminiszteriumhoz a következő kolera-egyesület megbetegedésekről, illetve halálozásokról érkezett jelentés. E hó 9-én Dunavecse (Pestmegye) egy megbetegedés, Barnás (Torontálmegye) egy megbetegedés, egy haláleset, Klekk (Torontálmegye) egy megbetegedés. E hó 10-én: Ujvidék egy beteg, Batta (Tolnámegye) egy betegedés, egy haláleset.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Esti zárlat.)

Budapest, okt. 10.

Buzakinálát mérsékelt vételkedv csekély Nyugodt irányzat mellett 25,000 métermázsra került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül zab szilárd, a többi változatlan. Idő: derült.

Okt. buza	10'25—10'26.
ápr. buza	10'40—10'41.
rozs okt.	7'53—7'54.
rozs ápr.	7'79—7'80.
zab okt.	7'98—7'99.
zab ápr.	8'34—8'35.
tengeri máj.	5'51—5'52.

Felelős szerkesztő: PÖSCH DEZSÓ.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli idényre, valamint flanellek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők, arczfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések, menyasszonyi selymek, koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

DEBRECEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Olcsó Írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

ÍRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Modern Czimfestszeti műterem.

BURAY IMRE

DEBRECZEN, Hatvan-utca 6. sz.

Több évi külföldi gyakorlatom után késztetek izléses cégtáblákat minden anyagra. Ugyiszintén heraldikailag teljes hű cimereket és minden e szakmába vágó munkákat. —

Olcsó ár! Elsőrendű kivittel!

Értesítés.

Van szerencsém a t. vevőközönségnek b. tudomására hozni, hogy egy nagyobb cipő-termelő cég összes készítményének átvételére magamat lekötöttem, minek folytán üzletem forgalmának tetemes megnagyobbítása céljából az üzletemben kapható **cipőknek** árait ezideig még nem létező alacsonyra szállítottam le.

Ezt bebizonyítólag néhány kelendőbb cipő-fajoknak árait következőkben ismertetem:

I-a Női Boxbőr fűzős és cuggos cipők páronként frt 3.75-től

I-a Női Boxbőr gombos cipők páronként frt 4.00-től

I-a Női Chevro fűzős és cuggos cipők páronként frt 4.25-től

I-a Női Chevro gombos cipők páronként frt 4.50-től

I-a Férfi Chevro és boxcipők fűzős és cuggos frt 4.50-től

I-a Fiu Chevro és Boxcipők fűzős és cuggos frt 3.50-től

I-a Fiu Borjubőr és Boxcipők fűzős és cuggos frt 2.60-től

Tisztelettel

Neumann Testvérek-cég

tulajdonosa:

Neumann Mór

a Tisza-palotában.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a leghíresebb házi szer a

Hollandi GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debreczen.

Padló lakk!

legolcsóbb beszerzési forrása

a

Festék királynál

Hatvan-utca 8. sz.

Telefon 205. szám.

 Házlebontás miatt mélyen leszállított árak!

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Fiac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzeteket

rajzeszközöket

vonalzókat

rajztáblákat

rajztömböket

A fényképezést kedvelők részére raktáron tart:

Fényképező képeket
lábakat
rámákat

Fényérzékeny lemezeket
papírokat

előhívó, aranyfürdő, fixáló szereket és egyéb eszközöket.

Amateur-kartonok nagy választékban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Eladó föld

a Kadarcsnál.

Nagyelepen, a Kadarcsnál
9 nyilas elsőrendű
fekete szántóföld
e'adó.

Ingyen felvilágosítást ad és
vevőnek díjtalanul nevére iratja
eladással egyedüli megbízott

Dezső László

telekkönyvi okl.
volt rendőrfogalmazó.
Busi-utca 7.

Ez idén még nem létezett
olcsó árak mellett

férfi, női, fiu és leány

czipők

óriási választékban.

Kizárólag saját gyártmány.
Beszerezhető

Fischer Menyhért
czipő üzletében.

Piac-utca 3. sz. alatt.

Alapított 1882.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

Zongora-

és Hangszerkészítő

Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru
raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyeztetett át.

Vendéglő.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Csapó-
utca 17. szám alatt levő

Korona vendéglő

vezetését átvettem.

Hosszu éveken át szerzett tapasztalataim fel-
használva, mindent elkövetek, hogy tisztelt vendégeim
megelégedését megnyerjem.

Kitűnő magyar konyha. — Tisztán kezelt fajborok.

Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Kisebb és nagyobb társasbédék és vacsorák
rengezését elvállalom és e célra külön helyiséget
bocsájtok rendelkezésre.

Szives pártfogást kér kiváló tisztelettel

TÓTH LAJOS

vendéglő vezető.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női haris-
nyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berende-
zett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

BUTOROKAT, konyhaberendezéseket raktáron
tart **Bálint József** asztalos (Csapó) Bere-
utca 8.

UJSÁGPAPIROS különként eladó lapunk kiadó-
hivatalában, Piac-utca 12. Egyháztér felől.

IRODASZOLGA, jó bizonyítványokkal rendel-
kező, azonnal állást kaphat. Cím a kiadóhiva-
talban.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Lá-
posy Hegedűs Sarolta okleveles cimbalom-
tanítónő. Darabos u. 25. sz. a.

MAGYARÁZAT. Hogy mennyire köztudomása a
közönségnek az a tény, hogy

Kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett legjobb óvszer az

ESZTERHÁZY-cognac,

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás. Hivatalosan, közjegyzőileg meg-
van állapítva, hogy az ESZTERHÁZY-COGNACGYÁR két EGROT-féle főzőkészüléke

1,752.000 liter bor

termelő képességet foglal magában. Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak,
hogy a közönség tudja, mivel védekezzék a kolera ellen. Ez a magyarázata a rend-
kívüli nagy fogyasztásnak.

Az Eszterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda:

BUDAPEST, V., Csáky-utca 14. szám.

6539 - 1910. szám.

Gabonaszállítási hirdetés.

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság magtárai részére szállítandó
gabonaneműek biztosítása céljából **1910. október hó 31-én** d. e. 10 órakor,
az erdőigazgatóság hivatalos helyiségében írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A tárgyaláson részt venni óhajtok felhivatnak, hogy az egy koronás bélyeg-
gel ellátott és 5000 (ötezer) korona készpénz avagy állami értékpapir bántpénz-
zel felszerelt írásbeli ajánlataikat a versenytárgyalás napjának délelőtti 10 órá-
jáig az alólírt erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

A szállítandó gabonamennyiség a következő:

A bocskói magtárba	97 q. buza,	110 q. rozs,	22 q. tengeri
A rahói	" 140 q. "	568 q. "	51 q. "
A körösmepői	" 167 q. "	573 q. "	23 q. "
A felsővisői	" 251 q. "	1136 q. "	43 q. "

Osszesen 655 q. buza, 2387 q. rozs, 139 q. tengeri

Az árlejtési és szállítási feltételek az alólírt erdőigazgatóságnál, a bustya-
házi m. kir. erdőhivatalnál, a bocskói faraktárgondnokságnál, a rahói, mező-
hátí és visői erdőgondnokságnál, nemkülönben a nagykárolyi, debreczeni és
beregzsázi m. kir. pénzügyigazgatóságoknál tekinthetők meg.

Az árlejtési feltételekbe ütköző, avagy a későn érkező és az utóajánlatok
figyelembe nem fognak vétetni.

M. kir. erdőigazgatóság.